

**LIETUVOS BANKO
DUOMENŲ IR STATISTIKOS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**POTVARKIS
DĖL MOKĖJIMO PASLAUGŲ TEIKĖJŲ ATRANKOS DĖL IŠSAMIOS MOKĖJIMŲ IR
SUKČIAVIMŲ ATLIEKANT MOKĖJIMUS STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS TAIKymo
METODIKOS PATVIRTINIMO**

2021-11-25 Nr. V 2021/(22.20.E-4400)-258-552
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos banko valdybos 2021 m. spalio 14 d. nutarimo Nr. 03-154 „Dėl mokėjimų ir sukčiavimų atliekant mokėjimus statistinės atskaitomybės“ 3 punktu:

1. T v i r t i n u Mokėjimo paslaugų teikėjų atrankos dėl išsamios mokėjimų ir sukčiavimų atliekant mokėjimus statistinės atskaitomybės taikymo metodiką (pridedama).

2. P a v e d u Pinigų ir finansų statistikos skyriui, vadovaujantis patvirtinta Metodika, tvarkyti Mokėjimo paslaugų teikėjų sąrašą ir skelbti Lietuvos banko interneto svetainėje.

Direktorius

Ramūnas Baravykas

MOKĖJIMO PASLAUGŲ TEIKĖJŲ ATRANKOS DĖL IŠSAMIOS MOKĖJIMŲ IR SUKČIAVIMŲ ATLIKANT MOKĖJIMUS STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS TAIKymo METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokėjimo paslaugų teikėjų atrankos dėl išsamios mokėjimų ir sukčiavimų atliekant mokėjimus statistinės atskaitomybės taikymo metodikos (toliau – Metodika) tikslas – įgyvendinant 2013 m. lapkričio 28 d. Europos Centrinio Banko reglamento (ES) Nr. 1409/2013 dėl mokėjimų statistikos (ECB/2013/43) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 1 d. Europos Centrinio Banko reglamentu (ES) Nr. 2020/2011 (ECB/2020/59) (toliau – ECB reglamentas dėl mokėjimų statistikos), reikalavimus, sumažinti statistinės atskaitomybės našta mažiesiems mokėjimo paslaugų teikėjams.

2. Metodika taikoma visiems Lietuvoje įsteigtiems mokėjimo paslaugų teikėjams ir užsienio mokėjimo paslaugų teikėjų filialams, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje (MPT), t. y.:

2.1. mokėjimo įstaigoms ir užsienio mokėjimo įstaigų filialams, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje (MĮ);

2.2. elektroninių pinigų įstaigoms ir užsienio elektroninių pinigų įstaigų filialams, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje (EPI);

2.3. kredito įstaigoms (KI), jeigu jų licencijoje arba užsienio priežiūros institucijos Lietuvos bankui (LB) pateiktame pranešime nustatyta teikti mokėjimo paslaugas (t. y. bankams, specializuotiems bankams, centrinėms kredito unijoms kartu su joms priklausančiomis kredito unijomis, kredito unijoms, nepriklausančioms centrinėms kredito unijoms, ir užsienio bankų filialams, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje).

3. MPT atrankai atlikti naudojami MPT Finansinių paslaugų ir rinkų priežiūros departamentui ir Duomenų ir statistikos departamentui pateikti praėjusių ataskaitinių metų pabaigos duomenys, taip pat remiamasi kita LB turima informacija apie MPT.

4. MPT atrankos kriterijai nustatyti pagal ECB reglamento dėl mokėjimų statistikos 4 straipsnį ir LB papildomas sąlygas.

5. Pagal taikomus kriterijus atskaitingoji visuma, išskyrus KI, jeigu jų licencijoje arba užsienio priežiūros institucijos LB pateiktame pranešime nenurodyta, kad jos teikia mokėjimo paslaugas, skirstoma į MPT, kuriems galioja išsamios mokėjimų ir sukčiavimų atliekant mokėjimus statistinės atskaitomybės (toliau – išsami statistinė atskaitomybė) reikalavimai, ir MPT, kuriems galioja sumažintos mokėjimų ir sukčiavimų atliekant mokėjimus statistinės atskaitomybės (toliau – sumažinta statistinė atskaitomybė) reikalavimai.

6. MPT, kuriems galioja išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimai, teikia išsamios statistinės ataskaitos P0607 formos duomenis, o MPT, kuriems galioja sumažintos statistinės atskaitomybės reikalavimai, – sumažintos statistinės ataskaitos S0607 formos duomenis.

II SKYRIUS ATRANKOS KRITERIJAI

7. MPT atrankai atlikti taikomas netikimybinis atrankos metodas, tinkantis tuo atveju, kai populiacijoje elementų skirstinys yra asimetrinis (t. y. nedaug didelių ir daug mažų įmonių).

8. MPT dydžiui nustatyti naudojami šie individualūs kiekvieno MPT rodikliai:

8.1. bendros per pastaruosius 12 mėnesių atliktų mokėjimo operacijų sumos mėnesinis vidurkis x arba, jo nesant, – 12 mėnesių mokėjimų negrynaisiais pinigais vertės mėnesinis vidurkis y ;

8.2. EPĮ neapmokėtų elektroninių pinigų vidurkis z (finansinių įsipareigojimų, susijusių su kiekvienos dienos pabaigoje per ankstesnius 6 mėnesius leistais elektroniniais pinigais, bendros sumos vidurkis, apskaičiuotas kiekvieno mėnesio 1 dieną ir taikomas tą mėnesį);

8.3. KĮ išleistų el. pinigų likučių dviejų pastarųjų ketvirčių pabaigoje vidurkis d iš PFI-01 ir PFI-03 ataskaitų duomenų.

9. MĮ taikomi išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimai, jeigu $x \geq 3$ mln. Eur.

10. EPĮ taikomi išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimai, jeigu $x \geq 3$ mln. Eur ir $z \geq 5$ mln. Eur.

11. KĮ taikomi išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimai, jeigu $y \geq 3$ mln. Eur ir $d \geq 5$ mln. Eur.

12. Taikant Metodikos 9, 11 ir 11 punktuose nustatytas išlygas, pagal ECB reglamento dėl mokėjimų statistikos 4 straipsnio 3 dalies nuostatas, turi būti užtikrinta papildoma sąlyga, kad visų pagal išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimus duomenis teikiančių MPT atliktų kiekvienos mokėjimo paslaugos operacijų vertė būtų ne mažesnė nei 95 proc.:

$$\frac{\sum_{k=1}^n p_k^{(j)}}{\sum_{k=1}^N p_k^{(j)}} * 100 \geq 95,$$

kai:

$p_k^{(j)}$ – paskutinių metų k -ojo MPT duomenys apie atliktų j tipo mokėjimo operacijų vertę;

n – MPT, kuriems būtų taikomi išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimai, skaičius;

N – atskaitingajai visumai priklausančių MPT skaičius.

13. Pagal Metodikos 12 punkto nuostatas vertinamų j mokėjimo paslaugų sąrašas nurodytas ECB reglamento dėl mokėjimų statistikos 4 straipsnio 3 dalyje (kredito pervedimai (išsiųsti), tiesioginis debetas (išsiųstas), kortele grindžiamos mokėjimo operacijos (išsiųstos ir gautos), grynujų pinigų išėmimas naudojant kortele grindžiamas mokėjimo priemonės, mokėjimo elektroniniais pinigais operacijos (išsiųstos), čekiai (išsiųsti), pinigų perlaidos (išsiųstos), kitos mokėjimo paslaugos (išsiųstos), mokėjimo inicijavimo paslaugos, kitos į Direktyvą (ES) 2015/2366 neįtrauktos paslaugos (išsiųstos) ir bendras informavimo apie sąskaitas paslaugų klientų skaičius).

14. Jei pagal Metodikos 9, 11 ir 11 punktuose nurodytus kriterijus atrinktų MPT nepakanka Metodikos 12 punkte nurodytai papildomai sąlygai įvykdyti, išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimai gali būti taikomi ir tiems MPT, kuriems tokie reikalavimai jau buvo taikyti tam tikrą laikotarpį arba kurie pagal Metodikos 9, 11 ir 11 punktuose nustatytas sąlygas yra didžiausi iš sumažintos statistinės atskaitomybės kriterijus atitinkančių MPT, kad būtų pasiektas kiekvienos mokėjimo paslaugos 95 proc. lygis.

15. Pagal Mokėjimų ir sukčiavimų atliekant mokėjimus statistinės atskaitomybės reikalavimų bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2021 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 03-154 „Dėl mokėjimų ir sukčiavimų atliekant mokėjimus statistinės atskaitomybės“ (toliau – Nuostatai), 8 punkto nuostatas, tam tikrais atvejais, turint papildomos informacijos apie MPT planuojamą reorganizaciją, plėtrą ar pan., gali būti taikomos Metodikoje nustatytų kiekybinių atrankos kriterijų išimtis.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Remdamasis Metodikos II skyriuje išvardytais kriterijais ir praėjusių ataskaitinių metų pabaigos duomenimis, vieną kartą per metus, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų balandžio 30 d. LB nustato, kuriems MPT, teiksiantiems ateinančių metų pirmojo ketvirčio ir pirmojo pusmečio duomenis, bus taikomi išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimai, ir šią informaciją paskelbia LB interneto svetainėje.

17. Kitiems MPT, įskaitant ir naujai įsteigtus, taikomi sumažintos statistinės atskaitomybės reikalavimai, iki LB peržiūrės MPT, kuriems taikomi išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimai, sąrašą.

18. Pirminei MPT atrankai sudaryti, įsigaliojus Lietuvos banko valdybos 2021 m. spalio 14 d. nutarimui Nr. 03-154 „Dėl mokėjimų ir sukčiavimų atliekant mokėjimus statistinės atskaitomybės“, naudotini 2020 m. pabaigos duomenys.

19. MPT, elektroniniu paštu Payments.Statistics.Reporting@lb.lt suderinę su LB Duomenų ir statistikos departamentu, gali pasirinkti teikti išsamios statistinės ataskaitos P0607 formos duomenis vietoj sumažintos statistinės ataskaitos S0607 formos duomenų.

20. Jei MPT atrankos peržiūros metu MPT taikomi išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimai, o pagal naujausius praėjusių ataskaitinių metų pabaigos duomenis gali būti taikomi sumažintos statistinės atskaitomybės reikalavimai, LB, atsižvelgęs į turimą papildomą informaciją, gali palikti galioti išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimus.
